

Bryssel den 4 oktober 2022
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2022/0293(NLE)

12673/1/22
REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,hu,it,lt,
lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

ECOFIN 894
FIN 943
UEM 224

FÖLJENOT

Komm. dok. nr:	COM(2022) 476 final/2
Ärende:	Förslag till RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT om ändring av genomförandebeslut (EU) 2020/1348 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 476 final/2.

Bilaga: COM(2022) 476 final/2

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.9.2022
COM(2022) 476 final/2

2022/0293 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2020/1348 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i krisituationen till följd av covid-19-utbrottet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

I rådets förordning (EU) 2020/672 (*Sureförordningen*) fastställs den rättsliga ramen för att ge ekonomiskt stöd från unionen till medlemsstater som drabbas av, eller allvarligt hotas av, stora ekonomiska störningar till följd av covid-19-utbrottet. Stöd som ges enligt Sureförordningen ska framför allt användas för att finansiera system för korttidsarbete eller liknande åtgärder som har till syfte att skydda anställda och egenföretagare och därmed minska arbetslöshet och inkomstförluster, samt, som en komplettering, för att finansiera vissa hälsorelaterade åtgärder, särskilt på arbetsplatser.

Den 6 augusti 2020 ansökte Kroatien om ekonomiskt stöd från unionen och den 25 september 2020 beviljade rådet genom sitt genomförandebeslut (EU) 2020/1348 ekonomiskt stöd till Kroatien i syfte att komplettera dess nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och de socioekonomiska konsekvenserna av utbrottet för arbetstagare.

Den 25 juli 2022 ansökte Kroatien återigen om ekonomiskt stöd enligt Sureförordningen.

Kommissionen har i enlighet med artikel 6.2 i Sureförordningen samrått med de kroatiska myndigheterna för att kontrollera den plötsliga och allvarliga ökningen av faktiska utgifter med direkt anknytning till Kroatiens arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-pandemin. Det handlar särskilt om följande befintliga åtgärder som anges i rådets genomförandebeslut (EU) 2020/1348:

a) Den åtgärd som tillhandahåller samfinansiering av personalens löner för företag som drabbats av en inkomstminskning jämfört med 2019, under förutsättning att anställningsförhållandet inte har avslutats. För mars 2020 har stödbeloppet fastställts till 3 250 HRK per heltidsanställd och från och med april 2020 har det månatliga stödbeloppet fastställts till 4 000 HRK per heltidsanställd. Stödbeloppet per anställd är oförändrat under den period då åtgärden pågår, men de sektorer som är berättigade till stöd ändras över tiden, beroende på de ekonomiska villkoren. För perioden november 2020–juni 2021 får företag som omfattas av ett nedstängningsbeslut av de nationella myndigheterna stöd per heltidsanställd beroende på antalet nedstängningsdagar, men inte med mer än 4 000 HRK per hel månad av nedstängning. Åtgärden upphörde i slutet av juni 2022.

b) Den åtgärd som tillhandahåller stöd till en tillfällig förkortning av arbetstiden¹ under perioden juni 2020–december 2022 för företag med minst 10 anställda, oavsett sektor, under förutsättning att anställningsförhållandet inte avslutats. Stöd på upp till 2 000 HRK per månad och anställd kan finansieras genom denna åtgärd. Åtgärden planeras att genomföras fram till slutet av december 2022.

¹ Minskning av den sammanlagda arbetstiden per månad (för alla arbetstagare) med minst 10 % jämfört med motsvarande månad året innan för perioden juni–december 2020. Från och med januari 2021 måste minskningen av antalet arbetstimmar per månad vara minst 20 % jämfört med motsvarande månad året innan.

Kroatien har lämnat relevant information till kommissionen.

På grundval av de uppgifter som är tillgängliga föreslår kommissionen att rådet ska anta ett genomförandebeslut om att bevilja ekonomiskt stöd till Kroatien enligt Sureförordningen för att stödja ovannämnda åtgärder.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget är helt förenligt med rådets förordning (EU) 2020/672, på grundval av vilken det läggs fram.

Detta förslag kompletterar en annan unionsrättsakt som möjliggör stöd till medlemsstater i krissituationer, nämligen rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (*förordning (EG) 2012/2002*). Den rättsakten ändrades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461, som antogs den 30 mars 2020, för att utvidga tillämpningsområdet till att även omfatta större hot mot folkhälsan och för att definiera särskilda insatser som ska kunna finansieras.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Förslaget är en av flera åtgärder som tagits fram för att hantera den pågående covid-19-pandemin – ett annat exempel är investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset – och det är ett komplement till andra sysselsättningsstödjande instrument som Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)/InvestEU. Genom att i den specifika situation som uppstått till följd av utbrottet av covid-19 stödja medlemsstaterna genom upp- och utlåning skapar detta förslag en andra försvarslinje för att finansiera system för korttidsarbete och liknande åtgärder som skyddar sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Den rättsliga grunden för denna rättsakt är rådets förordning (EU) 2020/672.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget läggs fram med anledning av en ansökan från en medlemsstat och är ett uttryck för europeisk solidaritet genom att ekonomiskt stöd från unionen ges i form av tillfälliga lån till en medlemsstat som drabbats av covid-19-utbrottet. Det ekonomiska stödet fungerar som en andra försvarslinje genom att tillfälligt bidra till staternas ökade offentliga utgifter för system för korttidsarbete och liknande åtgärder, så att de kan skydda sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet och förlorad inkomst.

Stödet kommer att hjälpa den drabbade befolkningen och mildra den nuvarande covid-19-krisens direkta effekter på samhället och ekonomin.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med detta instrument.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Samråd med berörda parter**

Det brådskande behovet av att utarbeta förslaget så att det utan onödigt dröjsmål kan antas av rådet innebar att det inte var möjligt att genomföra ett samråd med berörda parter.

- **Konsekvensbedömning**

På grund av förslagets brådskande karaktär gjordes ingen konsekvensbedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Kommissionen bör få möjlighet att ta upp lån på finansmarknaderna för att sedan låna vidare till en medlemsstat som ansöker om ekonomiskt stöd enligt Sureförordningen.

Utöver medlemsstaternas garantier byggs följande andra skyddsåtgärder in i ramen för att säkerställa programmets ekonomiska soliditet:

- En strikt och försiktig ekonomisk förvaltning.
- En låneportfölj som begränsar koncentrationsrisken, den årliga exponeringen och alltför stor exponering mot enskilda medlemsstater, samtidigt som de medlemsstater som har störst behov kan garanteras tillräckliga resurser.
- Möjlighet att refinansiera lånen.

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2020/1348 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Efter en ansökan från Kroatien den 6 augusti 2020 beviljade rådet, genom genomförandebeslut (EU) 2020/1348³, Kroatien ekonomiskt stöd i form av ett lån på högst 1 020 600 000 EUR med en längsta genomsnittlig löptid på 15 år och med en tillgänglighetsperiod på 18 månader i syfte att komplettera Kroatiens nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och utbrottets socioekonomiska konsekvenser för arbetstagarna.
- (2) Lånet skulle användas av Kroatien för att finansiera de system för korttidsarbete och liknande åtgärder som avses i artikel 3 i genomförandebeslut (EU) 2020/1348.
- (3) Covid-19-utbrottet har immobiliserat en stor del av arbetskraften i Kroatien. Detta har fortsatt att leda till en plötslig och kraftig ökning av Kroatiens offentliga utgifter för de åtgärder som anges i artikel 3 a och b i genomförandebeslut (EU) 2020/1348.
- (4) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Kroatien har vidtagit under 2020, 2021 och 2022 för att begränsa det utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter har påverkat landets offentliga finanser på ett dramatiskt sätt. År 2020 hade Kroatien ett offentligt underskott på 7,3 % och en offentlig skuld på 87,3 % av BNP som minskade till 2,9 % respektive 79,8 % i slutet av 2021. I kommissionens vårprognos 2022 förväntades Kroatiens offentliga underskott uppgå till 1,8 % av BNP och den offentliga skulden till 73,1 % av BNP i slutet av 2022. I

² EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.

³ Rådets genomförandebeslut (EU) 2020/1348 av den 25 september 2020 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet, EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.

kommissionens interimsprognos sommaren 2022 beräknades Kroatians BNP att öka med 3,4 % 2022.

- (5) Den 25 juli 2022 ansökte Kroatien om 550 000 000 EUR i ytterligare ekonomiskt stöd från unionen som ett fortsatt komplement till dess nationella ansträngningar under 2020, 2021 och 2022 att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och de socioekonomiska konsekvenserna av utbrottet för arbetstagarna. I synnerhet förlängde och ändrade Kroatien de system för korttidsarbete och liknande åtgärder som anges i skälen 6–7.
- (6) På grundval av arbetsmarknadslagen⁴ införde Kroatien en åtgärd som tillhandahåller samfinansiering av personalens löner för företag som drabbas av en inkomstminskning jämfört med 2019⁵, under förutsättning att anställningsförhållandet inte har avslutats. För mars 2020 har stödbeloppet fastställts till 3 250 HRK per heltidsanställd och från och med april 2020 har det månatliga stödbeloppet fastställts till 4 000 HRK per heltidsanställd. Stödbeloppet per anställd är oförändrat under den period då åtgärden pågår, men de sektorer som är berättigade till stöd ändras över tiden, beroende på de ekonomiska villkoren. För perioden november 2020–juni 2021 får företag som omfattas av ett nedstängningsbeslut av de nationella myndigheterna stöd per heltidsanställd beroende på antalet nedstängningsdagar, men inte mer än 4 000 HRK per hel månad av nedstängning. Åtgärden är en förlängning av den åtgärd som beskrivs i artikel 3 a i rådets genomförandebeslut (EU) 2020/1348, i enlighet med det beslut av den kroatiska arbetsförmedlingens styrelse som antogs den 20 mars 2020 och ändrades den 25 mars, 7 april, 9 april, 6 maj, 28 maj, 18 juni, 25 juni, 10 juli, 29 juli, 7 september, 22 oktober, 4 november och 4 december 2020. Senare ändringar av den kroatiska arbetsförmedlingen antogs också 2021 genom beslut som fattades den 8 januari, 21 januari, 3 mars, 15 april, 30 april, 31 maj, 23 juli, 25 augusti, 29 september, 15 oktober och 4 november samt 2022 genom beslut av den 27 januari och den 31 maj⁶. Åtgärden upphörde i slutet av juni 2022.
- (7) Genom *arbetsmarknadslagen* införde Kroatien dessutom en åtgärd som tillhandahåller stöd till en tillfällig förkortning av arbetstiden⁷ under perioden juni 2020–december 2022 för företag med minst tio anställda, oavsett sektor, under förutsättning att anställningsförhållandet inte avslutats. Stöd på upp till 2 000 HRK per månad och anställd kan finansieras genom denna åtgärd. Åtgärden är en förlängning av den åtgärd som beskrivs i artikel 3 b i rådets genomförandebeslut (EU) 2020/1348, i enlighet med det beslut av den kroatiska arbetsförmedlingens styrelse som antogs den 29 juni 2020 och ändrades den 10 juli och den 22 oktober 2020, samt som ändrades återigen den 8

⁴ Kroatians officiella tidning, 118/18, 32/20.

⁵ När det gäller inkomstminskningen är villkoret att inkomsterna ska ha minskat med 20 % under perioden mars–maj 2020, med 50 % under perioden juni–december 2020 och från och med januari 2021 enbart att det har skett en minskning jämfört med motsvarande månad 2019.

⁶ Besluten finns tillgängliga på: https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece_sjednice-2021.php

⁷ Minskning av den sammanlagda arbetstiden per månad (för alla arbetstagare) med minst 10 % jämfört med motsvarande månad året innan för perioden juni–december 2020. Från och med januari 2021 måste minskningen av antalet arbetstimmar per månad vara minst 20 % jämfört med motsvarande månad året innan.

januari 2021 och den 27 januari 2022⁸. Åtgärden planeras att genomföras fram till slutet av december 2022.

- (8) Kroatien uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Kroatien har tillhandahållit kommissionen lämplig bevisning för att de faktiska offentliga utgifterna har ökat med 2 220 567 523 EUR från den 1 februari 2020 fram till slutet av april 2022 på grund av de nationella åtgärder som har vidtagits för att hantera de socioekonomiska effekterna av covid-19-utbrottet. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning eftersom det också hänger samman med en förlängning eller ändring av befintliga nationella åtgärder med direkt anknytning till system för korttidsarbete och liknande arbetsmarknadsåtgärder som omfattar en betydande andel av företagen och arbetskraften i Kroatien. Kroatien avser att finansiera 631 536 540 EUR av utgiftsökningen med medel från unionen och 18 430 983 EUR med egna medel.
- (9) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Kroatien och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökningen av de faktiska offentliga utgifterna med direkt anknytning till de system för korttidsarbete och liknande åtgärder som anges i ansökan av den 25 juli 2022.
- (10) Ekonomiskt stöd bör därför ges för att hjälpa Kroatien att hantera de socioekonomiska effekterna av de stora ekonomiska störningar som är en följd av covid-19-utbrottet. Kommissionen bör fatta beslut om löptid och storlek på samt verkställande av delbetalningar och trancher i nära samarbete med de nationella myndigheterna.
- (11) Eftersom den tillgänglighetsperiod som anges i genomförandebeslut (EU) 2020/1348 har löpt ut behövs en ny tillgänglighetsperiod för det ytterligare ekonomiska stödet. Tillgänglighetsperioden för ekonomiskt stöd som beviljas genom genomförandebeslut (EU) 2020/1348 ska förlängas med 21 månader och följaktligen bör den totala tillgänglighetsperioden vara 39 månader från och med den första dagen efter det att genomförandebeslut (EU) 2020/1348 har fått verkan.
- (12) Kroatien och kommissionen bör ta hänsyn till detta beslut i det låneavtal som avses i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672.
- (13) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i fördraget till kommissionen anmäla potentiella statliga stödåtgärder.
- (14) Kroatien bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna för att göra det möjligt för kommissionen att bedöma i vilken utsträckning Kroatien har genomfört utgifterna.
- (15) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Kroatiens befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt

⁸ Besluten finns tillgängliga på: https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece_sjednice-2021.php

med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Genomförandebeslut (EU) 2020/1348 ska ändras på följande sätt:

(1) Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Unionen ska göra ett lån på högst 1 570 600 000 EUR tillgängligt för Kroatien. Lånet ska ha en längsta genomsnittlig löptid på 15 år.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Det ekonomiska stöd som beviljas genom detta beslut ska vara tillgängligt under en period på 39 månader från och med den första dagen efter det att detta beslut fått verkan.”

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Den första delbetalningen ska verkställas med förbehåll för att det låneavtal som föreskrivs i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672 träder i kraft. Alla ytterligare delbetalningar ska verkställas i enlighet med villkoren i låneavtalet eller, i förekommande fall, med förbehåll för att ett addendum till låneavtalet eller ett ändrat låneavtal mellan Kroatien och kommissionen som ersätter det ursprungliga låneavtalet träder i kraft.”

(2) Artikel 3 ska ersättas med följande:

”Artikel 3

Kroatien får finansiera följande åtgärder:

a) Subventioner för bevarande av arbetstillfällen inom sektorer som påverkats av covid-19, i enlighet med artiklarna 35 och 36 i *arbetsmarknadslagen* och i enlighet med den kroatiska *arbetsförmedlingens beslut av den 20 mars 2020* och senare ändringar genom de beslut som fattades den 25 mars, 7 april, 9 april, 6 maj, 28 maj, 18 juni, 25 juni, 10 juli och 29 juli, 7 september, 22 oktober, 4 november och 4 december 2020. Senare ändringar av den kroatiska arbetsförmedlingen antogs också 2021 genom beslut som fattades den 8 januari, 21 januari, 3 mars, 15 april, 30 april,

31 maj, 23 juli, 25 augusti, 29 september, 15 oktober och 4 november, och under 2022, genom beslut som fattades den 27 januari och den 31 maj.

- b) Stöd till förkortad arbetstid enligt artiklarna 35 och 36 i *arbetsmarknadslagen* och som föreskrivs i den kroatiska *arbetsförmedlingens beslut av den 29 juni 2020* och senare ändringar av beslutet den 10 juli och den 22 oktober 2020, ändrat ytterligare den 8 januari 2021 och den 27 januari 2022.”

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Kroatien.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*